

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Ajankohtaista ELY-keskuksesta ja muutama sananen kalastuslaista

Okku Kalliokoski

Kaupallisten kalastajien tiedotus- ja koulutusristeily 16.8.2022

Tänään aiheina:

KHS-prosessin edistyminen

Kalastuksenvalvonta

EMKVR:n käynnistyminen

KHS-prosessi etenee

Lounais-Suomen kalatalouden yhteistyöryhmän alue

- Kalatalousalueet valmistelivat **suunnitelmat**, ELY-keskus ohjeisti alueita valmisteluvaiheessa 2020-21 lain edellyttämän sisällön osalta
- Kaikki käyttö- ja hoitosuunnitelmat tulivat ELY-keskukseen hyväksyttäväksi vuoden 2021 loppuun mennessä
- Yhteistyöryhmä käsitteli suunnitelmat kahdessa kokouksessa **1.3. ja 8.3.2022**

- Huomioita **yhteistyöryhmäkäsittelyssä**: Suunnitelmat saatiin yhteensovitettua. Ei löytynyt sellaisia virheitä tai puutteita, jotka johtaisivat KHS:ien palauttamiseen.
- ELY-keskus **kuulutti** KHS:t ilmoitustaulullaan ajalla 27.1.-1.4.2022. Kemiönsaaren-Särkisalon KHS kuulutettu 4.3.-14.4.2022.
- Seuraavana vuorossa käyttö- ja hoitosuunnitelmien käsittely ELY-keskuksessa ja **hyväksymispäätösten teko** (tai suunnitelmien palauttaminen käsittelyyn) syyskuu 2022.
- Suunnitelmien **toimeenpano** alkaen syksy 2022 (esim. tarvittavat säätelypäätökset).

KHS:n erityiskysymys: KalL 13 §:n mukainen päätös

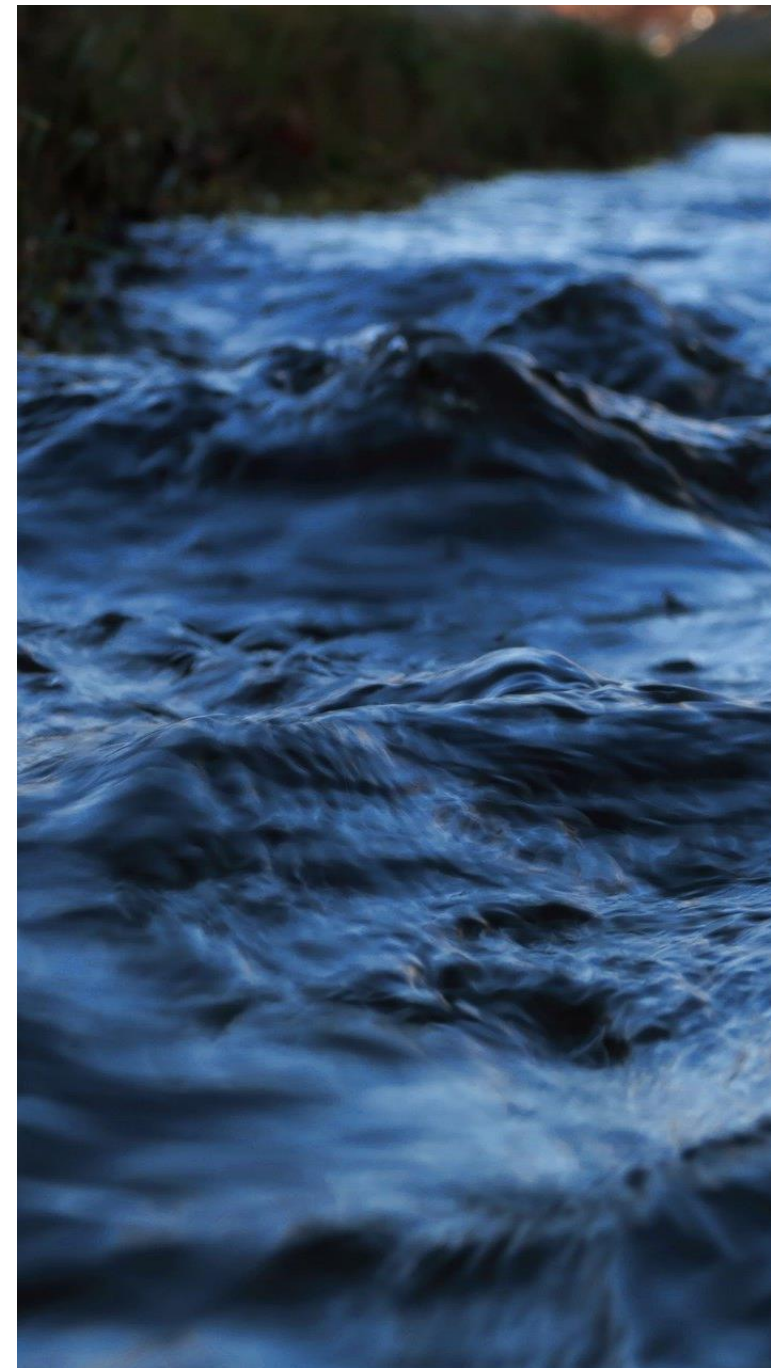
13 § Alueellinen lupa kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen

Kalavarojen kestävän tuoton ja hyödyntämisen sekä käyttö- ja hoitosuunnitelman toteutumisen turvaamiseksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää kaupalliselle kalastajalle enintään viiden vuoden määräajaksi luvan kaupallisen kalastuksen harjoittamiseen, jos:

- 1) vesialue on käyttö- ja hoitosuunnitelmassa määritetty kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvaksi;
- 2) vesialueen kalakantojen tila mahdollistaa niiden hyödyntämisen kaupalliseen kalastukseen;
- 3) luvanhakija ei ole itse eikä kalatalousalueen avustuksella päässyt kalastusoikeuden haltijoiden kanssa sopimukseen vesialueen käyttämisestä kaupalliseen kalastukseen;
ja
- 4) kaupallisen kalastuksen harjoittamisesta ei aiheudu merkittävää haittaa alueen rannanomistajille tai -haltijoille tai alueen muulle käytölle.

KL 13 § jatkuu...

- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on luvassa määrättävä kalastukselle **sallitut alueet, sallitut pyydykset**, kalastuksen kohteena olevat **kalalajit, sallitut kalastusajankohdat** sekä tarvittaessa **sallittu enimmäissaalis**. Lisäksi luvassa voidaan määrätä, miten kaupallisen kalastajan on raportoitava saaliistaan.
- Edellä 1 momentissa tarkoitettua lupaa ei saa myöntää, jos luvan nojalla tapahtuva kalastus **heikentäisi kohtuuttomasti** kalastusoikeuden haltijan mahdollisuutta hyödyntää kalastusoikeuttaan tai jos siitä **aiheutuisi muuta merkittävää** haittaa.
- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupapäätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

KL 13 § - taustaa lain esitöistä

- Tarkoituksena turvata kalastuksen kestävyys, parantaa kaupallisen kalastuksen toimintaedellytyksiä, helpottaa kaupallisen kalastajan mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoaan ja lisätä kotimaisen kalan tarjontaa kauppoihin ja jalostustoimintaan.
- Mahdollisuus kaupalliseen kalastukseen tilanteessa, jossa kaupallinen kalastaja ei onnistu saamaan sopimusta kalastusoikeuden haltijoiden kanssa.
 - Esimerkiksi haltijoiden passiivisuus, sopimushaluttomuus tai heihin ei saada yhteyttä.
 - Esimerkiksi tilanteessa, jossa kalavarat kestäisivät laajaperäisemmän hyödyntämisen tai pieni alue estää koko alueen hyödyntämisen kaupalliseen kalastukseen.
- Kaikki lain neljä ehtoa on täytyttävä, eikä kaupallinen kalastus saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa kalastusoikeuden haltijalle tai muuta merkittävää haittaa.

KL 13 § - taustaa lain esitöistä

- Merkittävä haitta voi olla esim. (1) alueella jo harjoitettava kaupallinen kalastus, joka perustuu kalastusoikeuden haltijan lupaan, tai (2) rantojen omistajille aiheutuva haitta.
- Ei saa muodostaa (3) omistajien luvalle vaihtoehtoista järjestelmää, jolla heikennettäisiin kalastusoikeuden haltijoilta luvan saaneiden kalastajien kalastusmahdollisuuksiin.
- Ei saa aiheuttaa (4) kalakantavaikutusten tai kalastusoikeuden hyödyntämistä haittaavien muiden vaikutusten johdosta merkittävää haittaa alueen kalastusoikeuden haltijoiden kalastukselle.
- Vain alueille, joiden (5) kalakannat kestävät taloudellisen hyödyntämisen ja (6) jotka on määritelty käyttö- ja hoitosuunnitelmassa kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuviksi alueiksi.
- Kalastajan on ennen luvan hakemista pyrittävä saamaan (7) vapaaehtoinen sopimus kalastusoikeuden haltijoiden kanssa.
- Jos epäonnistuminen johtuu esim. vaikeudesta selvittää omistajien yhteystietoja, kalastusalue voi auttaa tietojen saamisessa.

Miten lupaa haetaan?

- ELY-keskuksissa valmistellaan Kall 13 §:n mukaista hakemuslomaketta ja ohjeistusta.
- Hakijan tulee **kirjallisesti** todentaa pyrkineensä aktiivisesti vapaaehtoiseen sopimukseen kalastusoikeuden haltijoiden kanssa.
- ELY-keskuksen päätös on maksullinen.

Kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvat alueet Lounais-Suomen kalatalousalueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmissa

- Kaupalliseen kalastukseen hyvin soveltuvat alueet ovat laajoja rannikolla ja Säkylän Pyhäjärvellä.
- Pois on jätetty pääasiassa vain pieniä järviä ja jokia, suojelualueita, kalastusrajoitusalueita ja väyliä.
- Kaupallisen kalastajan **luvan käypä hinta** on useimmissa ratkaistu siten, että kalatalousalue selvittää asiaa tarvittaessa. Joitakin olemassa olevien lupajärjestelmien hintoja on myös esitetty suunnitelmissa -> ELY-luvan käypä hintataso on suunnitelmien tiedoilla todennäköisesti selvitettävissä.

Ajankohtaista valvonnassa

Tehokas valvonta

- Purkamisvalvontaa
- Lohivalvontaa
- Toimistovalvontaa

Lohenkalastuksen valvonnat Manner-Suomessa kesällä 2022

- 37 venettä merellä
- 17 vapaa-ajankalastajaa
- 323 pyydystä
- 199 purkamista
- 25 kalakauppaa
- 7 kalakuljetusta

Korvaus halliuroksen poistamisesta

- Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntänyt tukea 2020 alkaen (2023 loppuun asti)
- Maksimituki 550€ / hylje
- Vuonna 2021 tuki maksettiin 80 hylkeen poistamisesta (2020: 48kpl)

Ostoilmoitukset kaikista kalalajeista

- Suoraan merialueen kalastajilta ostettavasta kalasta
- Ensimmäinen kirje kalakauppiaille 13.6.2022
- Tarkempi seuranta pitkin syksyä

Tilannekatsaus uuden EMKVR-kauden käynnistymiseen

Vanhan EMKR-kauden päättyminen

- Kaikki toimet pl. paikallinen kehittäminen siirretty määräaikaiseen hakumenettelyyn 1.1.2022 alkaen.
- Määräaikaisia hakumenettelyjä voidaan avata, jos rahaa on jäljellä.
- Meneillään olevia hankkeita voi toteuttaa niille asetettuihin päättymisaikoihin asti.

EMKVR-kauden valmistelutilanne

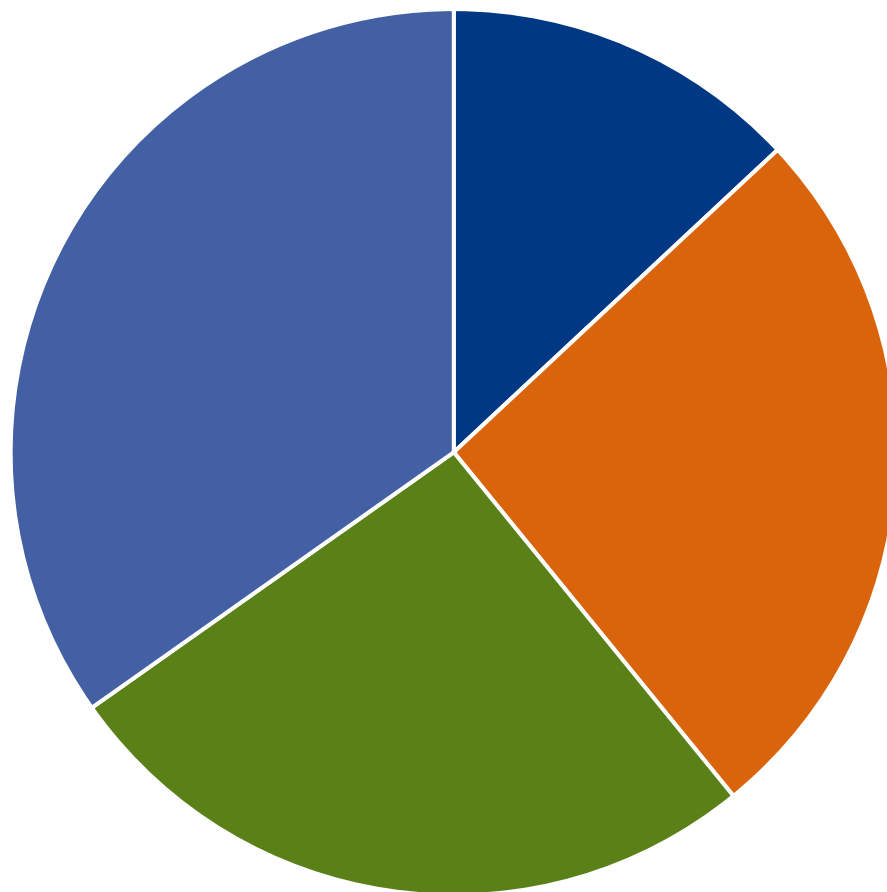
- Suomen ohjelma toimitettu komissiolle 22.2.2022. Komissio hyväksyi ohjelman 4.8.2022.
- Kansallinen laki tuli voimaan 1.12.2021.
- VNa 757/2022 tuli voimaan 8.7.2022
- Seurantakomitean asettaminen ja valintakriteerien hyväksyminen syyskuussa 2022.
- Kalaleader-ryhmät valittu.

EMKVR-hakumenettelyt

- Ensimmäiset hakumenettelyt avattu kiireellisille investointihankkeille, kalaleader-toimintarahalle, valvonnalle ja tiedonkeruulle.
- Loput hakumenettelyt avataan ohjelman käynnistymisen jälkeen.

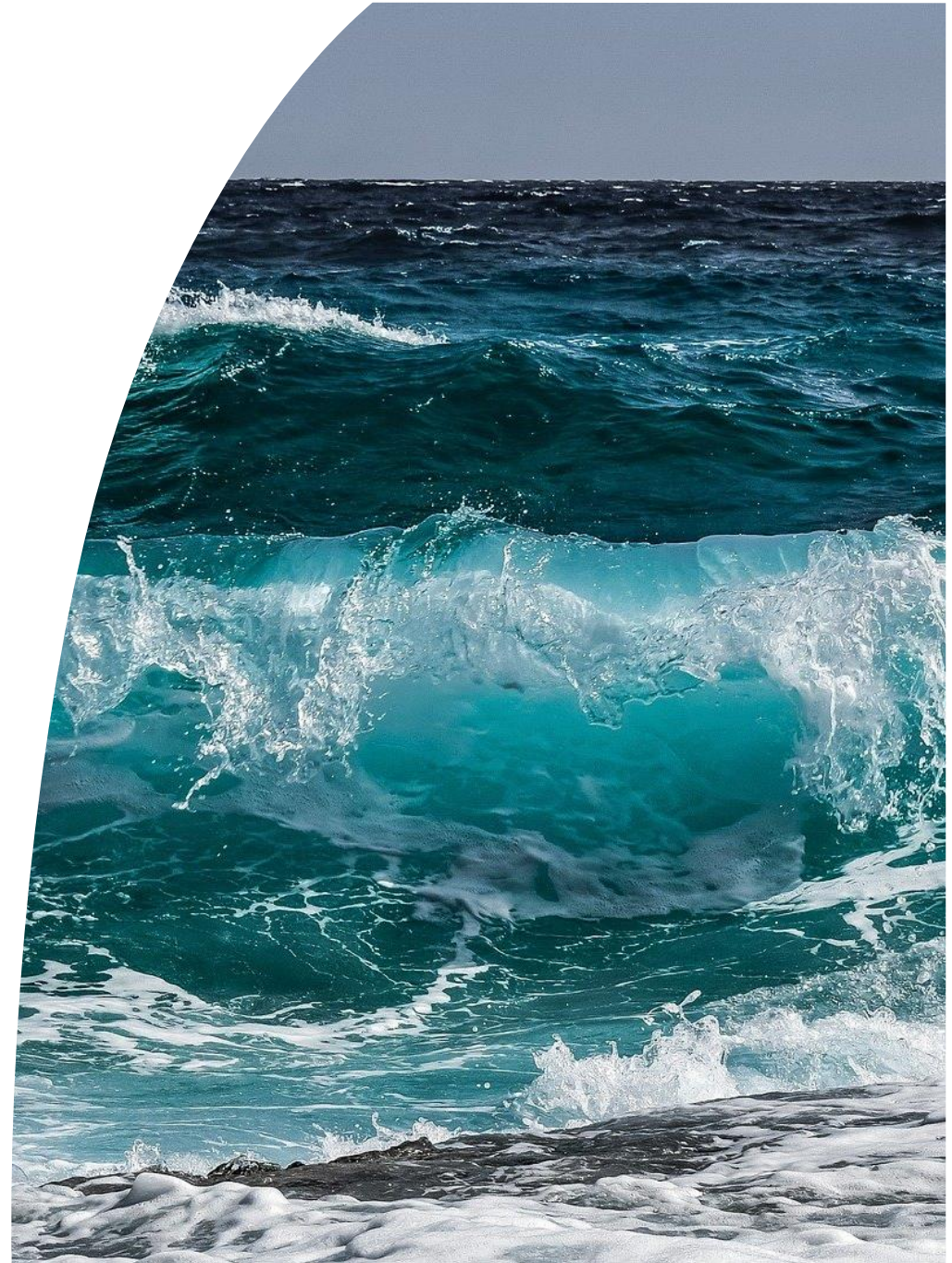
EMKVR-hakemukset Varsinais-Suomessa 25kpl

- Investoinnit pyydysten valikoivuuteen
- Kalan jalostuksen investoinnit
- Kalastuksen investoinnit
- Vesiviljelyn investoinnit

Valmistelun myöhemmät vaiheet

- Uudet yksinkertaistetut kustannusmallit
- Rahoitusvälineet
- Uudet innovaatio-ohjelmat
- Hyljekorvausmalli

Ukrainan tuki (asetusehdotus)

- Asetus voimassa 31.12.2022 asti
- Maksetaan ennakkona
- Kalastus- ja vesiviljely-yrityksille tuki 7% kokonaiskustannuksista
- Troolikalastajille tuki 15% kokonaiskustannuksista
- Kokonaiskustannuksiin ei hyväksytä rahoituskuluja ja poistoja
- Tuki 1 000€ - 35 000€ / yritys

Kiitos!

Esityksen kuvat: Vastavalo,
Pixabay, ProKala, ELY:n
asiantuntijat